

Hétfői Friss Újság

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Női-férfi és gyermekru-
hák a legolcsóbban
beszerezhetők

Fischer & Co.
confectió áruházban
Fő-tér 21 szám alatt.

Irni kell róla,

mert mostanában Budapestre küldték a szenátusban Gyárfás szenátort. Nem először hangzik el ez az ingerült szólam a parlamentben, de sok tulzó hatósági funkcionárius szájából is: Ha nem tetszik, menjen Budapestre!... Nem tudjuk, hogy nekünk romániai magyar kisebbségeknek, mint román állampolgároknak mi különösebb keresni valóknak volna a magyar fővárosban, úgy látszik azonban igen sokunkat szívesebben látnának az itteniek — jó messzire. Azok ugyanis, akik nem hajlandók fenntartás nélkül elismerni, hogy a közállapotok terén minden a legnagyobb rendben volna, akik éppen az ország konszolidációja érdekében felmerik emelni szavukat, akár parlamentben, akár sajtóban, azok nem jó állampolgárok és a többségi urak egyrésze azt hiszi, legjobb volna, ha valamennyien Budapestre mennének. Nem, ehhez még van egy kis szavunk!

Ne küldjenek bennünket innen sehova, mert nekünk ahhoz csak jogunk van, hogy itt éljünk a földön és legalább megmerjük mondani bátran a véleményünket arról a sok viszárságról, aminek naponta lehetünk tanúi. Ismerjük a bevált recipét: irredenták vagyunk, rossz hazafiak vagyunk. Kissé már unalmas és agyonkoptatott frázisokkal táplálnak bennünket, amelyek mottója mindig ugyanaz. Elég volt már 13 év alatt ezt hallani, havégre rájönnek ezek az urak, hogy nincs jogukban minket Budapestre küldeni, hisz az alkotmány szerint egyenlő állampolgárok volnánk!

Dr. Ehrenreich Lipót és Róth Sándor közelharca a bérlet körül.

— Egy barátságos hangú levél, egy barátságtalan házigazdához. —

(Szatmár, ápr. 19.) Róth Sándor, a Hám János uccai vegetáriánus üzlet tulajdonosa a napokban felkereste házigazdáját Dr. Ehrenreich Lipót ügyvédet, hogy tőle lakbérleszállítást kérjen. A türelmetlen házigazda azonban — ugylátszik — hallani sem akart erről's alapos szóváltások után valószínűleg kitessékelte irodájából a reá nézve kellemetlen bérlőt, — aki aztán az alábbi levelet intézte a harciaskodó házigazdájához:

Ngs.

Dr. Ehrenreich Lipót
ügyvéd úrnak,

LOCO.

Tegnap személyesen kerestem Önt fel irodájában abból a célból, hogy az üzleti bérre vonatkozólag egy békés megállapodást köthessek. Ebbeli szándékomra az Öntől megszokott durvasággal megtámadott és letegezett.

Kedves Lipótkám! Te kezdted a tegezést és én nem akarok téged megbántani azzal, hogy ezt vissza utasítsam, habár én sem tartom ezt a tegezési viszonyt reám nézve nagyobb megtiszteltetésnek, mint te magadra nézve. Te több háznak,

birtoknak és banknak a tulajdonosa vagy és azonkívül ügyvédi praxisod is van, — egy ilyen hatalmas úr, hogy kívánhatod tőlem, szegény lakódtól, hogy én ezért a csöpp helyiséget 48.000 lejti fizessék évente, tehát egész nyáripassziódat, a délfancia partokon való üdüléseid költségeit én fedezzem?...

Lipótkám! Amennyiben nem sikerülne egy mindkét részről elfogadható megállapodást létesíteni és arra kényszerítenél, hogy kitakarodjak helyiségeből, úgy én bebizonyítom neked Lipikém, hogy nekem lesz igazam veled szemben. A bukaresti pénzügyminisztériumtól ugyanis direkt fogok kérni egy ellenőrző közeget, ki felülvizsgálja majd évekre visszamenőleg össz-ingó-bingó vagyondó adózó helyzetét.

Továbbá sajtó útján is bátran álllok elejbed kitergetni az információim útján beszerzett adataimat. Egyebekben pedig ismételtel felkérek, hogy 48 órára belül értesíts arról, hogy lehetséges-e egy kedvező megállapodáshoz jutni. Maradok téged megillető tisztelettel:

Róth Sándor.

Irredenta vádaskodás egy templomi ének miatt.

Nagybányáról jelentik: Rendkívül kellemetlenül érintette a magyarságot az a hír, hogy egyes román intellektuelek feljelentést tettek Kupás Gyula tisztviselő ellen, aki a rom.kath. nagytemplomban, a „Boldogasszony anyánk” című gyönyörű Mária éneket szólózta és — szerintük — a szöveget meghamisítva csonka hazánkról, édes hazánkról, ne feledkezzél meg szegény magyarokról szövegű

elferdítéssel énekelte volna. Ez természetesen nem felel meg az igazságnak, józan ésszel fel sem tételvezhető, sőt a feljelentés is késik. De a rendőrségen már kihallgatták Kupás tisztviselőt, tudtára adva, hogy hallottak a dologról, de hivatalos feljelen-

— Olvasóink szíves figyelmét felhívjuk a Linder cipőáruház lapunk negyedik oldalán levő hirdetésére!...

Vajjon

miért nem akarja a me-
zőgazdasági
érdekeket a

szívén viselő kormány támogatni az ipart és a kereskedelmet?...

Vajjon: csakugyan azért van ez a borzasztó pénzkrisis, mert mindenki anyagi viszonyain felül élt?...

Vajjon: a pénzkrisis és a folytonos sikkasztások e szerint nem állának szoros okozati összefüggésben?...

Vajjon: a város mikor akarja kirakatni a sétatéri padokat?...

tés még nem érkezett be. A daloló tisztviselőt talán így akarták figyelmeztetni arra, hogy mint a román állam fizetettjétől, nem tűrik a magyar éneket, legyen az akár egyházi is.

Nekünk, mint lojális állampolgároknak semmi kifogásunk nem lehet az ellen, hogy az állam politikailag „védelmezze” magát. De viszont, ha egy kisé a dolgokra nézünk, be kell lássuk azt, hogy a rend, a szociális és nemzetiségi béke egyetlen és kizárólagos feltétele az, hogy az ország pénzügyei rendben legyenek. Másszóval, hogy rendesen fizessék a nyugdíjasokat, a köztisztviselőket, az állami szállítókat stb. Egy ugynevezett „államgazdaságvédelmi szigurancát” kellene megszervezni, amely kizárólag azzal foglalkozzon, hogy az állam háztartását megvédjé. Vajjon volna ennek annyi praktikus haszna, mint a politikai szigurancának?

Női szalmakalap ujdonságokban

Szatmár legolcsóbb és legnagyobb
bevásárlási helye

WEISZ JULISKA

Str. Stefan cel Mare (Kazinczi-u.)
2. Spitz Béla házban.

Üzletáthelyezés

miatt a raktáron levő férfi
divatcikkek

feltűnően olcsón beszerezhetők

FISCHER SÁNDOR

uridivat és hangszeráruházban
volt Deák tér 13.

A diplomácia boszorkány konyháján szellemet idéznek . . .

(Szatmár, ápr. 22.) Amig az emberiség tömegei nyomorognak, mások az évtizedek munkája árán felgyújtott készítményeket fel, addig a diplomácia boszorkány konyháján egy pár mesésen fizetett diplomata süt, főz, tervezget s azt sem tudjuk,

LUNA

víz üdít ! . . .

hogyan mit. Pár hét óta egyebet, sem hallunk, mint leszerelési konferencia, Tardieu terv, békebiztosítás stb. Neveket emlegetnek, amelyek fogalmakat takarnak, jelzőket használnak, amelyek mögött esetleg súlyos tények húzódnak meg. Mert mit tud az emberiség tömege például a Tardieu tervről. Ahányféle ember, annyiféle meghatározás. Az egyszerű földmives ember azt mondja, hogy a Tardieu terv az, amellyel megfogják menteni a kelet-európai földmives országokat Igen ám, de a Tardieu terv, amint a világsajtó megállapította, a legutóbbi konferencián csődöt mondott. Na jó, ha csődöt mondott, akkor legutóbb miért tárgyaltak róla a minisztertanácson Bukarestben ? . . . Tessék, íme adva van két bizonyíték. Az egyik azt mutatja, hogy a Tardieu terv megbukott, a másik pedig, hogy épenséggel nem bukott meg, sőt . . .

Épenig vagyunk a leszerelési konferenciával is. Litvinov

követeli, hogy le kell szerelnie a világnak, de Tardieu a francia nagyipar egyik leghatalmasabb oszlopa kijelenti, hogy nem. Miért nem ? Azért, mert hátha valaki megtámadja nemzetközi hatalmat. Hm, ki az a nemzetközi hatalom. Tegyük fel, hogy a nagyipart űző országok érdekeltsége. És kiől vár támadást ? Tardieu nyilván Oroszországra gondol. Na jó, de Litvinov ötvenszázalékos leszerelést követel. Hát hol itt az igazság, hol lehet itt egy olyan

LUNA

víz jóétvágyat csinál ! . . .

pontot kapni, amelyből kiindulva, az ember eljut a valósághoz ? Sehol egy biztos pont, sehol egy hiteles adat. A világsajtó szűkszavú hivatalos kommunikékat közöl, amelyek teljesen eltakarják a valódi lényegét. A nagyhatalomnak nevezett sajtó a legzavarosabb közleményeket teremt, olyan bábeli zürzavart a polgár eszmekörében, hogy az azt sem tudja mit gondoljon már. Háborút akarnak ? Mindenütt csak a kérdés de a felelet sehol.

A diplomácia boszorkány konyháján pedig szellemet idéznek. Fantasztikus világban élnek ott, ahol az ember tárgyi és szellemi értékeivel és öntudatával nem törődnek s főzik, főzik, egyre főzik a bűvös italt, amely elbódítja az ésszt és falra festi az ördögöt . . .

Május elsején a munka ünnepe lesz ! . . .

(Szatmár, ápr. 24.) A minden téli makacszkodás dacára diadalmas biztossággal előtörő tavasz legdragább és legromantikusabb napját, május elsejét a munka, az alkotás ünnepévé tette a dolgozó ember.

Világszerte kegyeletes szívvel üli meg e napot mindenki, aki testének, vagy agyvelejének fáradságával vivja ki magának az élethelehetőséget, a holnap, a holnapután kenyerét. A földmives kiáll a barázdából, a munkás otthagyja a gépek dühörgő lármáját, a tudós föliánsainak lapjai fölött hálátelt érzéssel gondol az eredményre, mely fáradozását koronázta.

A munka ünnepe május elseje, az alkotás, az eredmények diadalmas örömapja. Gyönyörű szimboluma az idők végtelenjéig folytatódó, átalakuló

LUNA

víz természetes gyógyvíz ! . . .

haladó és egyre fejlődő életnek. A virágba pattant bimbó, a levéllel simult fakadó rügy kéjesen nyújtózkodik a tavaszi napsütésben. Madárdal, életsibongás váltja fel a téli dermesztő, lethargikus csendet, kába kis bogarak milliárdjai hatolnak elő rejtékhelyükről, hogy ma még imbolyogva, holnap már nyugodt biztossággal csapongjanak a magasság felé.

Alkotni, termelni, fejlődni akar az élet. S az akaratnak ebbe a lélekemelő orchesterébe odaáll az alkotó, a dolgozó ember. Erős, határozott és kifejező hangokat intonál: ekeje csatogva hasítja a földet, izmos karjának lendítésétől dühörögve indul a hatalmas gépekérk. Az ezerszék hang, mely mind, mind az életindulást, az élni a-

karást hirdeti, összezeng, együtt szól s a munka fenséges indulójává válik.

Az idén is megünnepeljük május elsejét, melyet a demokráta szellemű román törvényhozás hivatalos ünnepévé tett, növelve ezáltal súlyát, jelentőségét. S mégis valami kopott, valami fakó, patinával vonja be az idei ünnepet az adott általános világalakulás. Veszített e nap frissességéből, üde voltából. Nem hangsúlyozza már ki a munka eredményébe vetett hitet, Sablónszern, ismétlődő reminiscenciává tette a nyomasztó gazdasági világválság, mely a végsőkig feszített munkakifejtés dacára csak nyomortéklőzést termel ki. Mindenki dolgozik, ezerszer többet, mint eddig és még csak a létminimumhoz szükséges javakat sem tudja összekuporgatni.

Épen ebben domborodik ki aztán az idei ünnepnek fokozott jelentősége. Ha felszabadulunk pillanatra a válság nyomasztó sulya alól, ha megpróbáljuk reménykedően, bizva nézni a tavaszi napsütésbe, ha észre-

LUNA

vízől hosszú életű lesz ! . . .

vesszük a természet gondolkodás nélküli, céltudatos munkáját, mely az új élet kitermelésében összpontosítja minden erejét, hitet fogunk meríteni, mert tisztán áll előttünk: a megfeszített erejű munka nyomán lassan, de biztosan épül föl az új élet, a megnyugtató eredmény.

Csak hit kell hozzá és nyugodtan, tisztán látó szem. Lassan, lassan, talán mégis csak megváltozik a kor és új élet fog virulni a romokból ! . . .

Konnersreuthi Neumann Teréz az orvosi tudomány és a bölcelet világánál.

(Er. tud.) A legelső magyar orvosi tudományos munka és — merjük állítani — a legtudományosabb is minden tekintetben; mert jó 62 forrásmunkából meríti, a legmegbízhatóbb magyar szemtanuk, a legilletékesebb orvosi vélemények alapján, egy a hisztéria, a hipnózis, az okultizmus megvilágításában, minden oldalról elfogulatlanul ismerteti, a legszigorúbb orvosi részletességgel elemzi az összes eseményeket, élettani tüneteket. Igazán rendkívül sokat tanulhatunk belőle minden tekintetben. Ily és ennyire kimerítő megvilágításban eddig egyik hasonló munka sem mutatta be Neumann Terézt. Az első részt, német, francia, angol és olasz forrásmunkákból fordítva, összeállította Pataki Károly író. A második részt tudományos alapon írta dr. Nánássy László Dezső

orvos, az aquinói Társaság rendes tagja. Csinos kiállítású mű, valóban remekmű, 190 oldalon (nagyobb alakban), tehát terjedelmileg is legbővebb kiadásban kapható a *Louise folyóirat* kiadóhivatalában 2.60 P. árban. Sopron, Tóth nyomda.

Hír a szomszédságból.

A debreceni halotthamvasztó működését nem engedélyezték. Azt mondják, hogy a pompás kemencét, Már ki akarja bérelni egy pék.

Szövegek, szövegek
szerezhetők be dna

Klein Zoltán

női divatruházában. v Hám János ucca, Színházszal szemben.

Hirdessen a „Hétfoi Friss Ujság“-ban.

Mégegyszer a bankokról és a konverzióról.

(Szatmár, ápr. 20.) Az ország sorsának legközelebbi alakulása az ugynevezett agrár konverziótól függ. Ez a reform a legmerészebb próbálkozások egyike és egészen bizonyos, hogy Európa sokkal nagyobb figyelmet fordítana arra, hanem volna annyira elmerülve saját bajainak és problémáinak ropant nehézségeibe. Már az agrárreform is alapjában rendített meg a gazdasági helyzetet, hiszen ennek legelső és legragadósabb következménye az általános eladósodás, nagybirtokosok és új birtokok gazdasági esődje lett. Az agrárkonverzió azonban még ennél is mélyeb-

ben nyul bele a gazdasági élet menetébe. Lényegében a konverzió azt jelenti, hogy az állam veszi át a kisbirtokosok adósságát, a hitelezők kötvényeket kapnak. Már most nem kell sok fantázia annak elképzelésére, hogy ez a reform a hitelezők rettenetes válságát jelenti s a bankok egymásután csukhatják majd be a kapukat, mert először is meg áll a normális hitelezés minden lehetősége, a bankok kétesértékű követeléseikkel akár be is fűthetnek. Lehet, sőt valószínű, hogy az állam valamiképpen gondoskodik a bankok súlyos helyzetének könnyítéséről, ámde mégis

gészen bizonyos, hogy Erdélyben a magyar pénztintézetek gen jelentékeny része a szó egjeljesebb értelméber tönkre negy. Hogyan lehet elképzelni itelt ott, ahol az állam igr belenyul a pénzügyi magángazasági életbe? Hogyan lehet lképzelni, hogy a külföld is izalommal viseltessék egy oyan ország gazdasági élete. megbizhatósága iránt, amelynek tormánya egyszerűen kijelenti, hogy a betáblázott, vagy váltótitel: nem gilt. A hitelező kap egy kötvényt és kapja azt a eményt, hogy az állam majd egyszer, valamikor, ha ráér és ha a pénzügyi helyzet megen-gedi fizet is

A konverzió azonban nem- csak a gazdák és az érdekelt bankok ügye, hanem valameny- yi termelési tényező, az egész társadalomé. Elsősorban a gazdákat akarja megmenteni s a bankokat sem akarja szándékosan tönkretenni. De hát ez még sem jelenti a gazdák meg- mentését, mert minden körül- mények mellett megsemmisül a gazda hitele. Ez pedig nagy baj, mert a gazda egy évben csak egyszer arat, egyszer jut pénz- hez még Romániában is, az áratásig pedig sok minden kell, amire nem fuja ha nincs hite- le. Ennek a következményei pedig beláthatatlanok az egész társadalom, valamennyi terme- lési ág sorsára és fejlődésére.

HIREK

Mégis tavasz lesz...

Jégvirágon bimbóbohlást
Eleget esodáltunk,
Hídeg, téli csillag-strázsán
Már sokat is álltunk...
Bő, nagy márék, alig zsendült
Gyenge hóvirággal
Akazkodjunk hósi harcra
A téli világgal...

Hittel töltött puskát adjunk
A hadba menőnek,
Ibolyaszíromból szőjjünk
Páncélt minden nőnek.
Csodítsunk napugrászából
Fonott osztorokból
S rézgedjünk jószívből szűrt
Szűrleti borokkal...

Gonddal gittelt ablakunkat
Tavaszsre tárjuk,
S fecskefogatán a derült
Bizakodva várjuk.
Tavaszi szél, ha frissen fúlsz,
Talán utól érhetsz!
De fogatlan télapó, te
Nyugovóra térhetsz...

A legszebb élő-és művirágok
disznóvények
menyasszonyi csokrok, koszorúk
kenyhekerti- és virág-
magvak gyümölcsfák és
mindenfélé virággumók
meglepoően olcsón
szerezhetők be
Pintye Testvérek
virág-és csemegekereskedésében
P. Bratianu (v. Deák-tér) 8 szám.

Értem is nem is,
hogy gazdasági összeomlás van,
pénzkrízis van, de
nem értem,

hogy ha a kormány nem tud
ezen a bajon segíteni, akkor mi-
ért nem adja át másnak a ve-
zelést, aki talán kivetné még
az ország szejkerét ebből a re-
tenteles kályuból?...

Értem,
hogy Jorga professzor ugys,
minél miniszterelnök pontosan
megkapja fizetését, de

nem értem,
hogy ugyanakkor miért nem
gondoskodik arról, hogy a tani-
tók, tisztviselők, nyugdíjasok stb.-
iek is pontosan megkapják já-
randóságait?...

Értem,
hogy az állam valamiképpen gon-
doskodni akar a bankok súlyos
helyzetének könnyítéséről, de

nem értem,
hogy ezt a gondoskodását miért
csak a regáli bankokra terjeszti
ki?...

— Lapunk legközelebbi szá-
ma, a közbeeső román és zsidó
husvétii ünnepek miatt május
9-én jelenhet csak meg, de ez
alkalommal rendkívül érdekes
és szenzációs tartalommal,
amely bőven kárpótolja majd
olvasóinkat, akiknek szives el-
nézését kérjük.

A kiadóhivatal.
— **Tajbert József, a váro-
si villamosművek volt igaz-
gatója itthon.** Tajbert Józsefet,
a városi villamosművek volt igazga-
óját mindenki ősméri
Szatmáron. Derék, hatalmas em-
ber, akit mégis nagyon megvi-
selt az a mostoha bánásmód,
hogy minden ok nélkül, egyszerű-
en kitétték jól jövedelmező ál-
lásából. Ezt a kegyetlenséget
Tajbert József idegei sem bír-
ták sokáig s orvosai tanácsára,
négy héttel ezelőtt Félix fürdő-
re utazott, ahonnan teljesen fel-
frissülve a napokban tért vissza
Szatmárra, hogy újból hozzá lá-
spon szerény nyugdíjának kitip-
rásához. Sok szerencsét kívá-
nunk neki.

— **Junius 11. a lausan-
nei konferencia dátuma.**
Londonból jelentik: Mint a
Daily Telegraph közli, a lausan-
nei konferenciát junius hó 11-
én nyitják meg. Azt hiszik,
a konferencia a Dunaállamok
pénzügyi helyzetével is foglal-
kozni fog és úgy vélik, hogy
ebből aztán Európa gazdasági
helyzetének alapos megvitatása
is kifejlődik.

**Hirdessen a „Hétfői
Friss Ujság”-ban.**

— **Pénz az uccán.** Párisból
jelentik: Egy gazdag bostoni
gyáros felesége. Mrs. Anne Fo-
uller, aki először járt Nizzában
és életében először játszott bak-
karát, egy este 70 ezer frankot
nyert. A kaszinóból hazatérve,
lakásának erkélyéről az uccára
szórta a 70 ezer frankot, ami-
vel a rendőrség véleménye sze-
rint — közcsendháborítást kö-
vetett el, mert nagy tolongás
támadt és a járókelők kézi-
tusaát vittak a szerteröpködő bank-
jegyekért. Az amerikai asszony
a rendőrségen azt hozta fel
mentségül, hogy megakart sza-
badulni az erkölcsstelen nyere-
sétől. A rendőrbíró beérte az-
zal, hogy botrány keltésért meg-
dorgálta Mrs. Foullert.

— **Róth Sándor beváltotta
ígertét és feljelentette Dr.
Ehrenreich Lipót a pénz-
ügyigazgatóságán.** Lapunk
más helyén már foglalkoztunk
azzal a botránnal, amelyet
Dr. Ehrenreich Lipót szatmári
ügyvéd, bankár és háztulajdo-
nos provokált egyik bérlőjével,
a Hám János uccában levő vege-
táriánus étterem tulajdonosával
amiatt, hogy az tőle házbérle-
engedést kért. Dr. Ehrenreich
— állítólag — nagyon modor-
talan s uriemberhez nem illő
hangnembn válaszolt a hozzá
belépő Róth Sándornak, ami-
ből aztán parázs szóváltás ke-
letkezett, aminek az lett a vége,
hogy háziur és lakó kölcsönő-
sen szemközt köpték egymást.
Mint értesültünk, Róth másnap
egy levelet irt Ehrenreichnek,
aminek tartalmát már ismetet-
tük s amelyben Róth figyel-
mezteti házigazdáját, hogy adó-
eltitkolásért stb feljeleníti. Róth
ezt a sok visszaélést leleplező
feljelentését a levéllel egyidejű-
leg meg is tette a pénzügy-
igazgatóságán: 19592/932 szám
alatti, amelynek ismertetésére
még visszatérünk.

— **Panama készül a fil-
meknél?** Bukarestből jelentik:
Az Adeverul közlése szerint az
állam a külföldről importált
filmek métere után 5 lej illeté-
keket akar szedni. A lap sze-
rint ez a fery nyílt üzletheek
látszik, amennyiben azok a kép-
viselők, akik ezt a javaslatot
megfogalmazták, ugynevezett
filmellenőrző bizottságnak lesz-
nek a tagjai. A lap előre is til-
lakozik a panama illatu vállal-
kozás ellen, melynek látszóla-
gos célja az, hogy a román
filmipart támogassa.

— **Amnesztia?** Bukarestből
jelentik: A Lupta című lap ér-
tesülése szerint május 10-én
széleskörű amnesztia lesz, ame-
lyen a polgári és katonai deli-
ktumok egyrésztét törölni fog-
ják. A lap megjegyzi, hogy a
hírt fenntartással közli.

— **A városi adóságek kon-
vertálása** lemarad, minden jel
szerint a munkának ebben a
gyors összevisszaságában s ug-
ylátszik a kormány egyenlőre
nem terjeszti be még a városi
adóságek végrehajtásának fel-
függesztéséről szoló javasla-
tot sem.

— **A pénzügyminiszterium-
nak a vámhivatalokhoz kül-
dött értesítése alapján közöljük
az érdekeltekkel, hogy az
Ausztriából és a Magyarorszá-
ból jövő könyvekre, újságokra
és folyóiratokra, melyeknek be-
hozatala meg van engedve,
nem kell külön engedélyt kérni
a kompenzációs hivataltól. Azok-
ra az árukra azonban, a-
melyek az említett államokon
át és osztrák vagy magyar fu-
varlevéllel érkeznek Romániá-
ba, a címzetek engedélyt kell
kérjenek a kompenzációs hiva-
taltól, mely a Bukarestben szé-
kelő Banca Nationala mellett
müködi. Cime: Oficiul de Com-
pensatie dela Banca Nationala
a Romaniei, Bucuresti.**

— **A rokkantak tüntetése
Bukarestben.** A hadirokkantak
mult héten demonstratív tü-
ntetést rendeztek a fővárosban.
Felvonultak a parlamenthez,
szétverték a csendőr kordont
és követelték a nyugdíjaik egy-
ségezésére vonatkozó törvény-
javaslatnak azonnali megszava-
zását. A képviselőház elnöke
beszédet intézett a rokkantak-
hoz, amelyben megígérte, hogy
a képviselőház bezárása előtt
megszavaztatja azon törvényt,
amely rendezi a csatlott terüle-
tek hadirokkantjainak és öz-
vegyeinek nyugdíjügyét. Kíván-
csian várjuk az eredményt és
jövő számunkban beszámolunk
a történetekről. Előre bocsájt-
juk, hogy nagy reményeket
nem lehet táplálni. Annyiszor
becsaptak már minket ezekkel
az ígéretekkel Bukarestben, hogy
nem lesz meglepetés a mostani
kiullázás sem.

— **A lusta ember paradí-
csoma.** Londonból jelentik, hogy
Wroughton tábornok a saját be-
vallása szerint a világ egyik
leglustább embere, aki azonban
végtelen türelemmel hosszú i-
deig dolgozott azon, hogy ott-
honát a lusta ember igazi pa-
radicsomává tegye. Például, a-
mikor autón hazaér, a garázs
ajtaja automatikusan kinyílik és
bezáródik utána. Mikor a ga-
rázsajtó megnyílik, egyuttal
megindít egy öntöző készüléket,
amely a virágos kertet automa-
tikusan öntözi. Az ajtó a ház-
ban is mind maguktól nyílnak
ki előtte. Még ágyban van, ami-
kor a víz felforr, a gőz feszítő
ereje úgy billenti meg a teás-
kannát, hogy a forró teát az a-
latta levő csészébe önti. Szám-
talan más ilyen alkalmatosság
van a lusta tábornok házában,
amely így igazán paradicsoma
a mindent készen váró embe-
reknek.

MOZI. HETI MŰSOR:

APOLLÓ:

Hétfőn 5-7-9 órai kezdettel:
„A császár szeretője” Liana Hayd, Walter Janssen szentimentális világlágere előtte hangos vigjáték.

Jön „Cimarron” A szezon legnagyobb kiállású cov-boy filmje.

URANIA

Csütörtökön fél 6-fél 8-9 órai kezdettel: *Az utolsó Házasság* Norman Kerry.

A hét humora

A korzón.

— Te, én már megtanultam rumk bált táncolni.

— Igazán? És nehéz az?

— Nagyon könnyű. Az emberne mindig csak azt kell gondolni, hogy egy bolha ugrál a két válla közt és le akar esni a nadrágja.

— A fiam állásba jutott a CFR-nél.

— Ne beszélj. És mi a beosztása?

— Hát tudod, kérék, ha egy vonat megérkezik, jön egy szerelő azzal a hosszonyelű kalapáccsal, megkopogtatja a kerekeket és hallgatja, hogy nincsenek-e megrepedve. Az én fiam ennek a szerelőnek segít hallgatni.

— Azt beszéljük: Jenő csak a pénzzed miatt akar elvenni, hogy az adósságait kifizethesse.

— Aljas rágalom! Jenőnek esze ágában sincs az adósságait kifizetni.

— Már egy esztendő házasság vagyunk és még nem volt köztünk civódás. Ha nekem van igazam, a férjem mindjárt elismeri.

— No és ha a férjednek van igaz?

— Olyan nincs!

A Dáciában

Schiffer Jeromos feketeteket hámoz, mikor körülötte az elviselhetetlen adórol beszélgetnek. Egyszer csak megszólal Schiffer:

— Tudják as urak, mikor az Isten a feketeteket teremtetle, egyenesen a szegény emberekre gondolt.

Ugyan miért?

— Hát hogy legyen a szegény embereknek is miről a bőrt lehuzni.

A moziban.

— Hallod, Blauné már a második urát veszíti el. Valóban szomorú dolog, mi?

— Szomorú bizony, különösen a leendő harmadik urára nézve.

A Viktóriában.

Schvarcz Apus meséli a törzsasztalnál:

A Mórcka mamájának kisleánya születik és utána a mama nagyon rosszul érzi magát.

— Mi a baja a mamának, — kérdi Mórcka a tatjától.

— Az a baja, — magyarázza a tata, — hogy a gólya, amikor a kis testvérkét hozta, megcsipte a lábát.

— Ilyen pech, csapja össze Mórcka a kezét — nem volt elég szegénynek az a nehéz szülés? ...

— *Okvetlen olvassa el a „Hétfői Friss Ujság” május hó 9-én megjelenő rendkívül érdekes és szenzációs riportokat, híreket és cikkeket tartalmazó legközelebbi számát, amely majd részletesen beszámol a városi erdőgazdaság tölgyfa panamájáról. Grósz Izidor sirkőgyáros sikasztásáról és arról, hogy hogyan lett Mister Guth Lajosból szatmári aviatikus stb. stb.*

APRÓHIRDETESEK

Egy szó egy leu, vastagabb betűvel két lei. Állástkeresőknek 50%, engedmény. Legkisebb hirdetés 20 lei. Jelíges levelek címét a kiadóhivatal nem közli. Hátalékban nem levő előfizetőinknek egy 10 szavas apróhirdetést havonta egyszer ingyen adunk.

— **Házasság.** Vagyonos, szolid, jó állású, csinosnak mondott, 28 éves fiatal ember, aki a virágot és a zenét szereti, — keres élettársul egy olyan intelligens, fiatal leányt, akinek eddigi élete, — mint fő feltétellel — okvetlen hasonlítson a Szatmáron mostanában megjelent, de könyvpiacra nem került „Irodalmi Egyveleg” című könyv egyik elbeszélésének hősnőjéhez. Érdeklődők ezt a könyvet kizárólag ezen lap kiadóhivatalában szerezhetik be, az ára 200 lej és ugyanott adandó le: „Én téged szeretlek” jelige alatt a teljes című válasz is. Feltétlen diszkréció biztosítva.

— **Lourdes** folyóirat XVII-ik évfolyamát melegen ajánljuk az érdeklődők szíves figyelmébe. Állandóan a leghatásosabb cikkeket ismerteti **Lourdes, Límpias, Lísieux, Nevers (b. Bernadette)**, különösen pedig **Konnersreuth (Neumann Teréz)** csodás eseményeit. — Szervezi Lourdes zárandoklatát májusra Páduába is (39 szer megy.) Ajánlja kiadványait (Lourdesi Ajtatósságok, Lourdes Naptár, Límpias, stb.) — Terjeszti a lourdesi vizet stb. Mutatványszámot készséggel küld

LOURDES kiadóhivatala
Sopron (Tóth-nyomda.)

Világmarkájú Dréher-Haggenmacher

Tavaszi

Baksör

megérkezett. Naponta friss csapolás a

DÁCIÁBAN

Halló!

Halló!

Ha

divatos és tartós
cipőt akar vásárolni, akkor keresse fel

LINDER

cipőáruházát

Deák tér.

Nézz meg Ügyeljen a
kirakatai- LINDER
mat!... névre!...

Minden előfizetőnk

10 kottát kap

teljesen

ingyen

a temesvári Moravetz

zeneműkereskedéstől, ha legutóbbi (március 1-től szóló) negyedévi előfizetési nyugtáját a fenti cégnek beküldi.

A Moravetz cég Románia legnagyobb zeneműkereskedése, árai pedig a legolcsóbbak, jegyzéket bárkinek ingyen küld.

Saját érdekében addig senki se szerezze be konyha felszerelési tárgyait, míg meg nem tekint!

Rosenberg Sámuel
vasúztetének volt Attila u. 4
dusan felszerelt raktárát

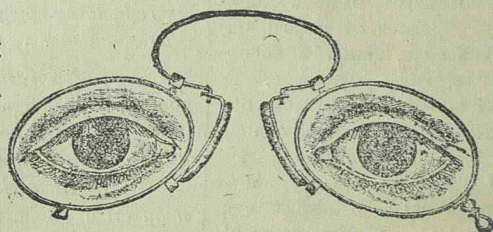
Ez a hely a Kazinczy u. 12 szám alatt levő „Apolló” droguéria számára van fenntartva, de hirdetését nem közöljük, mert nincs szüksége reklámra. Az „Apolló” droguériáról ugyanis mindenki tudja, hogy áruai a legjobbak és a legolcsóbbak.

**Husvétii
Bikszádi viz**

a felsőfalusi rabbi
felügyelete alatt.

Beszerezhető: GRÜNFELD
és IZSÁK cégnél
Szatmár, Calea Traian (Attila u.) 5 szám. Telefon: 359.

OPTIKAI
CIKKEK
ORVOSI
RENDE-
LETRE

Antik tárgyak, arany és ezüstneműek vétele és eladása

ÓRA és ÉKSZER JAVÍTÁSOK
ÁLLANDÓAN ALKALMI VÉTELEK
GROSZ BERNAT

ÓRAS ES ÉKSZERESZNEL
Satu-Mare, Str. Mihai Viteazul (v. Rákóczy u.) 31.

VIKTÓRIA *kávéházban*

ma és minden este
kitűnő cigány zenekar muzsikál!

Reiter Mór

épületfa telepe Satu-Mare

Csatorna ucca 4-6.

Mindenféle építkezési anyag a legolcsóbb árban kapható.

Telefon: 56.

Kartlen *kívűt!...*

ROMBADOLO
az a nézet, hogy izléses nyomtatvány nélkül is elérhetünk üzleti sikert.
a Hirsch féle
nyomdaiműintézet
izléses és olcsó üzleti nyomtatványban van a siker titka. Kérjen árajánlatot!...

Hirdessen a „Hétfői Friss Ujság”-ban.

RAPID
nemzetközi szállítási és vámolási iroda.

HALMI. Str. M. Eminescu 11.
TELEFON: NO. 4.

Export. Import.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Satu-mare, Str. Col. Jacobini (v. Várdomb ucca.) 13.
Előfizetési árak:
Romániában egy évre 200 Lei Cseh-szlovákiában egy évre 90 cK
Kéziratokat nem adunk vissza. Minden cikkért írója felel. Főmunkatárs: Joláthy B. Zoltán. Kiadja: Hirsch M. Lajos.